

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 18-05-2018
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPMRAL
Sagsnr.: 1802660
Dok. nr.: 604371

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 19. marts 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 708 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).

Spørgsmål nr. 708:

”Kan ministeren bekræfte, at rygning er skyld i flere årlige dødsfald i Danmark end samtlige andre KRAM-faktorer tilsammen?”

Svar:

Mit ministerium har til brug for min besvarelse af spørgsmålet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg henholder mig til:

”KRAM-faktorerne udgøres af: Kost, Rygning, Alkohol og Motion.

Estimater for det årlige antal dødsfald som følge af hver enkelt KRAM-faktor fremgår af rapporten ”Sygdomsbyrden i Danmark – Risikofaktorer” fra 2016.

Der er mange måder at måle kost på i befolkningsundersøgelser. Fælles for metoderne er, at det er vanskeligt at få et retvisende billede af, hvilken kost personer indtager. Derfor vil forskellige metoder også give forskellige resultater.

I rapporten vedrører estimatet for dødeligheden forbundet ”Kost” kun død som følge af iskæmisk hjertesygdom og er baseret på to mål for kost, nemlig 1) lavt indtag af frugt og 2) lavt indtag af grønt. Estimatet for dødeligheden som følge af uhensigtsmæssig kost er således et underestimat, da dødeligheden forbundet med andre sygdomme ikke er medtaget ligesom død som følge af andre kostfaktorer, fx højt indtag af fedt eller salt, heller ikke er medtaget.

I forbindelse med tolkningen af estimaterne vedr. dødelighed som følge af fysisk inaktivitet (KRAM-faktoren ”motion”) er det vigtigt at være opmærksom på, at fysisk inaktivitet både kan være årsag til og konsekvens af sygdom.

Baseret på rapporten "Sygdomsbyrden i Danmark - Risikofaktorer" er estimaterne for antallet af årlige dødsfald som følge af hver enkelt KRAM-faktor følgende:

Kost:	310 dødsfald årligt ¹
Rygning:	13.600 dødsfald årligt
Alkohol:	2.900 dødsfald årligt
Motion:	6.000 dødsfald årligt

Det vil sige at baseret på ovennævnte rapport, og med ovennævnte forbehold, kan Sundhedsstyrelsen bekræfte, at rygning er skyld i flere årlige dødsfald i Danmark end samtlige andre KRAM-faktorer tilsammen. Hvis fx kost var opgjort på anden vis, hvor flere kostfaktorer og flere sygdomme var medregnet, er det sandsynligt, at resultatet, og dermed forholdet mellem de forskellige risikofaktorer, ville se anderledes ud. Der er dog ingen tvivl om, at rygning er den enkeltfaktor, der er årsag til flest forebyggelige dødsfald årligt i Danmark."

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Maria Ramskov Larsen

¹ Estimatet for dødeligheden som følge af uhensigtsmæssig kost er et underestimat, da dødeligheden forbundet med andre sygdomme end iskæmisk hjertesygdom ikke er medtaget ligesom død som følge af andre kostfaktorer, fx højt indtag af mættet fedt eller salt, heller ikke er medtaget